

اقتصاد ایران در نقطه چرخش؟

علیرضا قائدی

اقتصاد ایران پس از ۸ فصل در تابستان اسمال رشد مثبت داشت و در شرایطی است که می‌تواند در نقطه چرخش قرار گیرد. آمارهای رشد اقتصادی برای نیمه نخست سال، به تازگی از سوی بانک مرکزی به روز شده است. آمارهای جدید اولین نشانه

خروج از رکود در دوران تحریم را منعکس کرد. با اینحال، هنوز زود است که بتوان از خروج از رکود سخن گفت. اگر رشد اقتصادی در فصل سوم و چهارم سال جاری نیز در مدار مثبت اعداد باقی بماند، آنگاه تابستان اسمال به نقطه چرخش اقتصاد ایران بدل خواهد شد. بطور کلی می‌توان چنین استنباط نمود که بخش صنعت در سه ماهه دوم سال ۱۳۹۹ از وضعیت بهتری نسبت به فصل اول سال جاری بر خوردار بوده است. در بخش صنعت، شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی (که حدود ۷۰ درصد ارزش افزوده بخش صنعت را پوشش می‌دهد) در سه ماهه اول، سه ماهه دوم و شش ماهه اول سال ۱۳۹۹ نسبت به دوره مشابه سال قبل به ترتیب ۱.۴، ۱۱.۹ و ۶.۸ درصد افزایش یافته‌اند. شایان ذکر است که از مجموع ۲۴ رشته فعالیت عمده صنعتی در سه ماهه دوم سال ۱۳۹۹ شاخص تولید ۲۱ رشته فعالیت‌با (ضرب اهمیت ۹۸.۷ درصد)، دارای رشد مثبت می‌باشند. همچنین بیشترین سهم از افزایش شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی (طی فصل دوم سال ۱۳۹۹) به ترتیب مربوط به رشته فعالیت‌های صنایع تولید مواد و محصولات شیمیایی، صنایع تولید فلزات اساسی و صنایع تولید وسایل نقلیه موتوری، ترپلر و نیم ترپلر بوده است. به نحویکه این سه رشته فعالیت در مجموع ۵.۷ واحد درصد از رشد شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی (۱۱.۹ درصد) را در سه ماهه دوم سال ۱۳۹۹ به خود اختصاص داده‌اند.

رشد بخش خدمات در فصل دوم اسمال مثبت شده است. در زیربخش‌ها هم حتی مشاهده می‌شود که رشد بخش بازرگانی، رستوران و هتلداری هم مثبت بوده است. این به معنی خروجه اقتصاد ایران از شوک کرونا است؟ ارزش افزوده گروه خدمات (به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۰) در فصل اول و دوم سال ۱۳۹۹ به ترتیب دارای رشد ۱.۸- و ۱.۴ درصد بود. در سه ماهه دوم سال ۱۳۹۹ اکثر رشته فعالیت‌های گروه خدمات رشد مثبت داشتند. در واقع با بررسی سری زمانی ارقام حسابهای ملی به این نتیجه می‌رسیم که بخش کالایی اقتصاد با بخش خدمات ارتباط و همبستگی مستقیم دارند. در هر صورت امیدواریم با بهبود وضعیت تولید بخش کالایی اقتصاد، وضعیت ارزش افزوده گروه خدمات که شامل مبادله کالاها (بازرگانی)، حمل و نقل، انبارداری، خدمات حرفه‌ای کسب و کار، خدمات مستقلات و سایر رشته فعالیت‌های مرتبط با این گروه است بهبود یابند. بی‌تردید مساعدهات نظام بانکی در تامین مالی فعالیت‌های اقتصادی و اعطای تسهیلات لازم به بخش خانوار و بنگاه‌های تولیدی در افزایش رشد اقتصادی نیمه نخست سال ۱۳۹۹ نقش قابل توجهی داشته است. بر اساس محاسبات فصلی، ارزش افزوده بخش خدمات موسسات پولی و مالی که شامل فعالیت خدمات بانک‌ها و موسسات مالی، خدمات صنعت بیمه و فعالیت نهادهای مالی وابسته به بازار سرمایه است در شش ماهه اول سال ۱۳۹۹ از رشد ۱۱.۹ درصدی در خوردار بوده و بدین ترتیب سهم واحد درصدی از رشد اقتصادی (۱.۳ درصد) را در دوره مورد بررسی تحقق بخشیده است. رشد ارزش افزوده خدمات موسسات پولی و مالی در فصول اول و دوم سال ۱۳۹۹ نیز به ترتیب ۱.۶، ۱۲.۱ درصد بوده است. لازم به ذکر است که در حدود ۹۰ درصد از ارزش افزوده این بخش به فعالیت صنعت بانکداری اختصاص دارد. شایان ذکر است که در نیمه اول سال ۱۳۹۹ رشد ارزش افزوده بخش بانکداری و بازار سرمایه از وضعیت مثبت و مناسبی برخوردار بوده است. انتظار می‌رود، با استمرار اصلاحات اقتصادی در چارچوب اقتصاد مقاومتی، حضور موثر سیستم بانکی در قالب طرح‌های حمایت از تولید، بهبود مناسب‌تر فضای کسب و کار و تعمیق بازار سرمایه این روند در اقتصاد کشور نهادینه شود.

سری زمانی ارقام حسابهای ملی نشان می‌دهد که گروه نفت و گاز با تولید ناخالص داخلی کشور همبستگی مستقیم و معنی داری دارد. شایان ذکر است که این ارتباط از اوائل دهه نود به ویژه طی سال‌های ۱۳۹۲-۱۳۹۱ و همچنین سال‌های ۱۳۹۸-۱۳۹۷ قابل مشاهده است. همانگونه که قبلاً بیان گردید، در فصل تابستان سال جاری نیز رشد ارزش افزوده گروه نفت و گاز (به قیمت‌های ثابت) ۲۲.۲+ درصد و رشد تولید ناخالص داخلی ۵.۱+ درصد محاسبه گردید. بطور کلی افزایش تولید و صادرات) اقلام نفت خام، گاز طبیعی، میمانات گازی و فرآورده‌های نفتی پالایشگاهی به عنوان نهاده‌های اصلی تولید نقش مهمی در افزایش تولید ملی دارند.

علاوه بر گسره نفت بسا توجه به آخرین آمار و اطلاعات جداول داده مستانده بانک مرکزی، فعالیت‌هایی که ارتباط قوی با سایر فعالیت‌های اقتصادی دارند، هم از منظر پیوندهای پیشین (پس نگر) و هم پیوندهای پسین (پیش نگر) شامل فعالیت‌های تولید مواد و محصولات شیمیایی، تولید فلزات اساسی، تولید، انتقال و توزیع برق، جمع‌آوری، تصفیه و تامین آب و حمل و نقل بار جاده‌ای و ریلی می‌باشند.

اقتصاد ایران پس از حدوداً هشت فصل نزول مستمر، در نقطه عطفی قرار گرفته است که امید می‌رود بهبود شرایط و فضای اقتصاد کلان، ظرفیت‌های خالی در بخش‌های مختلف اقتصاد به سرعت بازیابی و بکار گرفته شده و نهایتاً در مسیر بسط و گسترش قرار گیرد. انتظار می‌رود در فصل رنمسان با بهبود و تقویت ایجاد شده در بخش تولید و صادرات نفت خام و همچنین در حوزه مالیات، پرداخت هزینه‌های عمرانی دولت که سهم عمده‌ای در ایجاد رونق در بخش ساختمان دارد، با بهبود قابل ملاحظه‌ای همراه گشته و رشد این فعالیت اقتصادی در سال جاری بهبود یابد.

✽مدیر اداره حساب‌های اقتصادی بانک مرکزی

کاهش تورم نقطه به نقطه پس از ۸ ماه

بانک مرکزی اعلام کرد: آذرماه نقطه عطفی در روندهای قیمتی بود؛ به نحوی که تورم نقطه به نقطه پس از ۸ ماه کاهش یافت. به گزارش اقتصادسراسر آمد، بانک مرکزی در صفحه اختصاصی خود در فضای مجازی نوشت: آذرماه نقطه عطفی در روندهای قیمتی بود؛ به نحوی که نه تنها تورم نقطه به نقطه پس از ۸ ماه کاهش یافت، بلکه بازارهای دارایی ثبات و کاهش قیمت را تجربه کردند. آمار بانک مرکزی حکایت از افت قیمت مسکن تهران در آذرماه حکایت دارد. امری که سال‌ها بود در این ماه رخ نداده بود. مرکز آمار هم چند روز پیش در گزارشی اعلام کرد: بیشترین نرخ تورم نقطه به نقطه مربوط به استان کردستان (۵۴.۲ درصد) و کمترین آن مربوط به استان قم (۴۱.۲ درصد) است. نرخ تورم دوازده ماهه منتهی به آذر ماه ۱۳۹۹ برای خانوارهای کشور به عدد ۳۰.۵ درصد رسید. بیشترین نرخ تورم دوازده ماهه مربوط به استان هرمزگان (۳۵.۳ درصد) و کمترین آن مربوط به استان آذربایجان غربی (۲۷.۲ درصد) است.

واکاوی «اقتصادسراسر آمد» از واکنش مرکز پژوهش‌های مجلس به چالش‌های پیش روی بودجه

رکود و تورم بودجه ۱۴۰۰

گروه بانک، بیمه و بازار سرمایه- بودجه ۱۴۰۰ مانند بودجه سه سال اخیر به دلیل مبهم بودن منابع و افزایش شدید هزینه‌ها بار دیگر انتقاد گسترده کارشناسان اقتصادی را به همراه داشته است. دامنه این انتقادات از ناپایداری درآمدها بدلیل بیش بر آورد فروش نفت و کم توجهی به درآمدهای پایدار تا اتکای بیش از حد به فروش اوراق و عادلانه نبودن افزایش حقوق و دستمزدهارا در برمی‌گیرد. کلیات بودجه ۱۴۰۰ در مجلس در حال بررسی است اما بسیاری بر این عقیده‌اند که این بودجه اشکالات اساسی دارد. رئیس جمهوری هم اصرار دارد که این بودجه هیچ اشکالی ندارد! معاون اقتصادی مرکز پژوهش‌های مجلس نتیجه این بودجه را «رکود» و «تورم» عنوان می‌کند.

به گزارش اقتصادسراسر آمد، سید علی روحانی به مهر می‌گوید: مثال بودجه ۱۴۰۰ مثال این می‌ماند که به شما گفتند یک مشقی بنویس، شما یک سری خط خطی کردید و تحویل دادید و گفتند بیا خودت تکمیل کن. بالاخره شما چهار تا حرف درست و درمان می‌نوشتی که من دو سه تا غلط آن را می‌گرفتم نهایی می‌کردم. ولی اینکه شما خطا خطی را تحویل بدهی بعد شخص دیگری آن را کامل کند که نمی‌شود. یک چنین وضعیتی در بودجه ۱۴۰۰ داریم. بر اساس تجربه بودجه سال‌های گذشته پیشنهاد مارد کلیات در مجلس بود. البته بسته به اینکه جمع‌بندی مجلس چه باشد مرکز پژوهش‌ها کمک می‌کند. وقتی شما بودجه را با کسری می‌بندید یا دارید یک تورم بزرگ را انتخاب می‌کنید، یا یک رکود بزرگ را مگر اینکه بروید کسری خود را مدیریت کنید.»

در عین حال، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی در درباره سهم خواهی‌ها از بودجه ۱۴۰۰ می‌گوید: آیا این روزها شلوغی راهروهای ورودی کمیسیون‌ها و لشکر کشی برای گرفتن سهم بیشتر از پیکر لرزان و بیجان بودجه را دیده‌اید؟ انگار بودجه گوشت قربانی یا غنیمت جنگی است.

محمود عباس‌زاده مشکینی درپوز در مجلس عنوان کرد: امروز مهم‌ترین مساله ناکارآمدی کشور، ذوب شدن و ادغام طبقه متوسط جامعه در طبقه محروم زیر خط فقر است. به واسطه تورم دم‌افزون، جامعه‌ای دو قطبی با اقلیتی ثروتمند و اکثریت فقیر را شاهد هستیم؛ آیا نگران این واقعیت تلخ نیستید که در این هفت سال گذشته شکاف طبقاتی باعث شده که ضریب جینی از ۳۲ صدم در سال ۱۳۹۸ به ۴۰ صدم رسیده است.

عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی خطاب به هیات رییس مجلس در مورد لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ تاکید کرد: آیا این روزها شلوغی راهروهای ورودی کمیسیون‌ها و لشکر کشی برای گرفتن سهم بیشتر از پیکر لرزان و بیجان بودجه را دیده‌اید؟ انگار بودجه گوشت قربانی یا غنیمت جنگی است.

بودجه‌یابید به جولانگاه کشاکش منافع متعارض ذینفعان برای جذب منابع عمومی به سمت حوزه این و آن تبدیل شود. اگر به این موضوع مهم توجه نشود، کشور با انبوهی از نیازها و درخواست‌های پاسخ داده نشده و همچنین کاهش کارایی و اقتصاد غیر بهر مور مواجه خواهد شد.

عباس زاده با بیان این که بودجه باید مشتمل بر وحدت، جامعیت، صحت، کفایت، شمول و تعادل باشد گفت: بر مبنای مطالعات گوناگون در چند

دهه گذشته بودجه کمتر مورد توجه قرار گرفته و به واسطه اشکالات اساسی، بودجه به مانع اساسی در پیش پای توسعه و پیشرفت کشور تبدیل شده است.

وی افزود: تلاش به حفظ و یا کسب قدرت برای پاسداشت راه‌های رفته‌ای که فقط بر گستره طول و عمق مشکلات مردم در چند دهه گذشته افزود، حرکتی ارتجاعی است.

اما مژگان خالو در باره احتمال حذف انتشار اوراق

نفتی ۷۰ هزار میلیارد تومانی از بودجه ۱۴۰۰ به

دلیل مخالفت مجلس و پیش‌بینی دولت برای

جایگزین کردن منابع اظهار داشت: فقط حذف

انتشار اوراق نفتی مطرح نیست بلکه اصلاحات

ذکر شده در نامه رهبری است و از این رو تصمیم

نهایی هنوز اتخاذ نشده است.

سختگوی ستاد بودجه سال ۱۴۰۰ اظهار داشت:

حجم اصلاحات لایحه بودجه معنی‌دار است فارغ

از بحث حذف اوراق سلف نفتی در اصلاحات ذکر

شده در نامه رهبری هم رقم اصلاحات معنی‌دار و

قابل توجه است و به بالای ۸۰ هزار میلیارد تومان

می‌رسد و باید برای جایگزین کردن منابع آن

تصمیمی گرفت‌وی با بیان اینکه هنوز تصمیمی

گرفته نشده است که این اصلاحات را دولت انجام

می‌دهد یا به عهده مجلس گذاشته می‌شود، ادامه

داد: به نظرم امروز و فردا باید صبر کنیم تا ببینیم

چه تصمیمی گرفته می‌شود.

سختگوی ستاد بودجه سال ۱۴۰۰ تاکید کرد:

حجم اصلاحات لایحه بودجه معنی‌دار است فارغ

از بحث حذف اوراق سلف نفتی در اصلاحات ذکر

شده در نامه رهبری هم رقم اصلاحات معنی‌دار و

قابل توجه است و به بالای ۸۰ هزار میلیارد تومان

می‌رسد و باید برای جایگزین کردن منابع آن

تصمیمی گرفت.

برگزیده‌های بازار سرمایه

بیمه مرکزی: لایحه تغییر فرمول تعیین خسارت را به مجلس داده‌ایم

رییس کل بیمه مرکزی اظهار داشت: در بحث بیمه و پرداخت خسارت ما به خوددروی متعارف و غیر متعارف اعتقادی نداریم و این موضوع را در قالب به مجلس ارسال کردیم و تغییر میزان پرداخت‌ها در مجلس در دست بررسی است.

به گزارش اقتصادسراسر آمد به نقل از ایلنا، تقریباً از سه سال گذشته با تصویب قانون جدید بیمه شخص ثالث، نحوه پرداخت خسارت تغییر کرد و مبنای تعیین خسارت خودروهای متعارف و غیرمتعارف تعیین شد. طبق قانون جدید، خوددروی متعارف، خوددروی است که قیمت آن کمتر از ۵۰ درصد دیه کامل مرد مسلمان در ماه حرام در آن سال (در حال حاضر ۴۴۰ میلیون تومان است) باشد و خوددروی که قیمت آن بیشتر از این حد باشد نامتعارف محسوب می‌شود.

بنابراین خودروهایی که تا سقف ۲۲۰ میلیون تومان باشند متعارف و بالاتر از آن نامتعارف است. در حالی که برای متعارف‌ها هیچ محدودیتی در پرداخت خسارت نیست اما خودروهایی که به دلیل افزایش نرخ ارز و گرانی‌ها، قیمت آنها در مدت کوتاهی به بیش از یک میلیارد تومان و بالاتر رسیده، در هر تصادفی با هر میزان آسیب از بیمه فقط ۲۲۰ میلیون تومان خسارت دریافت می‌کنند.

غلامرضا سلیمانی، رییس کل بیمه مرکزی در درباره تعیین این روش برای پرداخت خسارت اظهار داشت: در بحث بیمه و پرداخت خسارت ما به خوددروی متعارف و غیر متعارف اعتقادی نداریم و اینس موضوع را در قالب لایحه به مجلس ارسال کردیم و تغییر میزان پرداخت‌ها در مجلس در دست بررسی است.

وی با بیان اینکه همه خودروها متعارف هستند، گفت: این موضوع به قیمت‌هایی که در بازار تعیین و عرضه می‌شود برمی‌گردد و از نظر ما خوددروی متعارف و غیرمتعارف معنا ندارد. برخی از خانوار بر اساس در آمد خود پراید می‌خرند و برخی دیگر می‌توانند ماشین مدل بالاتری را تهیه کنند و با توجه به افزایش قیمت خودرو، این روش پرداخت خسارت باید تغییر کند.

بازار سرمایه وبانک

دوشنبه ۵۸دی ۱۳۹۹ - شماره ۹۶۳

اخبار

توزیع ۴ هزار بسته مایحتاج عمومی

بین نیازمندان توسط بانک گردشگری

در راستای رزمایش مواسات و همدلی، چهار هزار بسته اقلام خوراکی و غذایی از سوی گروه مالی گردشگری و بانک گردشگری برای ارسال به مناطق محروم کشور توزیع می‌شود. به گزارش اقتصاد سراسر آمده‌با نقل از روابط عمومی گروه مالی گردشگری، کمک‌های مذکور از طریق بنیاد نیکوکاری یاس وابسته به این گروه در راستای مسئولیت های اجتماعی بین نیازمندان توزیع می‌شود؛از کل کمک های مذکور ۲ هزار بسته برای توزیع بین نیازمندان استان های محروم و کم برخوردار ارسال شد و ۲ هزار بسته دیگر نیز بتدریج تا پایان هفته جاری ارسال می‌شود. گروه مالی گردشگری و بانک گردشگری، پیش از این نیز در ماه مبارک رمضان ۱۵ هزار بسته معیشتی شامل اقلام خوراکی و مایحتاج عمومی را بپسین نیازمندان مناطق محروم و همچنین افراد آسیب دیده از کرونا توزیع کرده بود.علاوه بر موارد یاد شده، گروه مالی گردشگری و بانک گردشگری با مساعدت شرکت های وابعه همچون فولاد بافت، فولاد بناب و توسعه فرآوری صنایع و معادن ماهان سیرجان، در راستای مسئولیت های اجتماعی تاکنون کمک های زیادی را پس از شیوع کرونا انجام داده است که از جمله آنها می توان به تامین امکانات و تجهیزات مورد نیاز بیمارستان های سیرجان و بردسیر (استان کرمان) و توزیع ۲۰ هزار عدد ماسک با کیفیت اشاره کرد.این گزارش حاکیست: بسته های کمک معیشتی گروه مالی گردشگری و بانک گردشگری در راستای فرمایشات مقام معظم رهبری مبنی بر کمک های مؤمنانه به نیازمندان تهیه شده که از طریق بنیاد نیکو کاری یاس وابسته به گروه مالی گردشگری در مناطق محروم توزیع می شود.

گزارش بانک شهر از سود قطعی اوراق مشارکت یک طرح در تبریز

مدیریت امور شرکت‌ها و سرمایه‌گذاری‌های بانک شهر با صدور اطلاعیه‌ای از وضعیت سود قطعی اوراق مشارکت طرح قطار شهری شهرداری تبریز در سال ۱۳۹۳ به دارندگان آن خبر داد.به گزارش اقتصاد سراسر آمد به نقل از مرکز ارتباطات و روابط عمومی بانک شهر، در اطلاعیه مدیریت امور شرکت‌ها و سرمایه‌گذاری‌های بانک شهر آمده است: در سال ۱۳۹۳ بانک شهر به عنوان حامی عمران و آبادانی شهرها و در راستای کمک‌های این بانک به گسترش حمل و نقل عمومی درون شهری اقدام به انتشار ۲ هزار میلیارد ریال اوراق مشارکت طرح قطار شهری اندیشه تبریز کرده که سود علی الحساب این اوراق هر ۳ ماه یکبار و با نرخ ۲۲ درصد مورد مقرر به ذینفعان پرداخت گردیده است.در همین حال اعلام می‌دارد: بر اساس گزارش بانک مرکزی ج.ا.و بر اساس اعلام موسسه حسابرسی دش و همکاران (امین اوراق مشارکت) سود قطعی اوراق مشارکت منتشره در تاریخ ۱۳۹۳.۱۲.۱۸ که در تاریخ ۱۳۹۷.۱۲.۱۸ سررسید شده، از سودهای علی الحساب پرداخت شده که با نرخ ۲۲ درصد تعیین گردیده است، فراتر نبوده و وجه دیگری از این بابت به دارندگان اوراق قابل پرداخت نمی‌باشد.

آغاز آزمایش ارز دیجیتال ترکیه در نیمه دوم سال ۲۰۲۱

ترکیه آزمایش ارز دیجیتال که قبلاً نامشخص بود را در نیمه سال ۲۰۲۱ آغاز می‌کند. به گزارش اقتصادسراسر آمد، ناجی اقبال، رییس بانک مرکزی ترکیه به اعضای پارلمان گفت: ترکیه آزمایش ارز دیجیتالی که قبلاً نامشخص بود را در نیمه دوم سال ۲۰۲۱ آغاز می‌کند.نظرات غافلگیرانه اقبال، ترکیه را در مسیر سریع ارز دیجیتال مرکزی (CBDC) قرار می‌دهد. ترکیه به ندرت جاه طلبی‌های ارز دیجیتال را فاش می‌کند. حتی بانک تسویه حساب‌های بین المللی (BIS)، که در محافل پولی به عنوان بانک بانک‌های مرکزی شناخته می‌شود، ترکیه را به داشتن یک پروژه فعال ارز دیجیتال بانک مرکزی در بانک اطلاعاتی خود ثبت نهمی‌کند.این حال ترکیه در حال پیشی گرفتن از بسیاری از پروژه‌های معروف ارز دیجیتال بانک مرکزی است.

گسترش خدمات غیر حضوری بانک شهر

مدیر امور فناوری اطلاعات بانک شهر از به روزرسانی تمامی سامانه‌های پرداخت الکترونیک و بانکداری ربالی این بانک طی ماه جاری خبر داد.به گزارش اقتصادسراسر آمد به نقل از روابط عمومی بانک شهر، میثم نمازی با بیان اینکه مدیریت، کنترل و پیشگیری از شیوع ویروس و کاهش مراجعات مشتریان به شعب بانک شهر از ابتدای سال جاری به صورت ویژه در دستور کار قرار داشته است، افزود: به همین منظور تا اطلاع ثانوی تغییراتی بر روی سیستم‌های نرم‌افزاری و ابزارهای الکترونیکی بانک به منظور تسهیل استفاده مشتریان از درگاه‌های غیر حضوری اعمال شده است.وی تصریح کرد: افزایش سقف مجاز انتقال وجه کارت به کارت (شانی و درون بانکی) از مبلغ ۶۰ میلیون ریال در هر شبانه‌روز از مبدا هر کارت به مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال، تمدید تاریخ انقضای کارت‌های بانکی بدون نیاز به مراجعه حضوری مشتری به مدت یک سال، افزایش سقف صدور کارت هدیه به مبلغ ۲۰ میلیون ریال و –از جمله تغییرات جدید صورت گرفته در خدمات رسانی به شهروندان است.